

PERNILLA
ERICSON

**ÄLÄ
KÄÄNNÄ
SELKAASI**

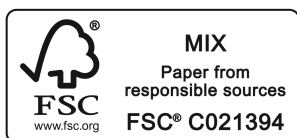
Suomentanut
Pirjo Lintuniemi

 HarperCrime

Erla-ryhmä -sarjan aiemmat osat:

Sinua seurataan (2017)

Löydän sinut (2018)

Copyright Suomessa © HarperCollins Nordic AB, 2019
Box 49005, 100 28 Stockholm
harpercollins.fi
info@harpercollins.fi

När du vänder dig om © Pernilla Ericson, 2018
Suomentanut: Pirjo Lintuniemi
Kannen suunnittelu: Charlotta Paulson
Ladottu: Type-it AS, Trondheim
Painettu: Scandbook UAB, Gargždai, Lithuania
ISBN 978-91-509-3786-2 (Bookstore)
ISBN 978-91-509-3787-9 (Web)

1

Myöhäiskesän lämpö oli verhonnut Tukholmaa kuin peitto, mutta väistyi hiljalleen tehden tilaa viileälle, violetille iltahämärälle. Aurinko hehkui punaisena nauhana katonharjojen yllä. Stina heitti tupakantumpin alla olevaan kukkapenkkiin, puhalsi pienen savupilven ikkunapeltiä kohti ja sulki keittiön korkean ikkunan. Hän työnsi tupakka-askin samettihousujensa taskuun ja jäi vielä hetkeksi istumaan ikkunalaudalle. Varhemmin pimenevä päivä muistutti syksyn tulosta. Syyskuu oli lopuillaan, ja sisäpihalla kasvavien korkeiden vaahteroiden lehdet loistivat eri väreissä vihreästä oranssiin. Stina hymyili itsekseen. Ensi kuun alussa oli luvassa kaikkea mukavaa: joogamatka lapsuudenystävien kanssa ja ensimmäinen työpäivä uudessa työpaikassa. Kunpa aika kuluisi vähän nopeammin. Sitten hän irvisti hiukan. Mitä hänen joogaohjaajallaan olikaan tapana jankuttaa? Että hänen piti pysähtyä ja olla läsnä nykyhetkessä, ei vain haikailla koko ajan tulevaa. Hyvä on, opettaja oli oikeassa. Stinan ajatukset saattoivat toisinaan kiiruhtaa hiukan turhan nopeasti, vauhdilla jo seuraavalle pysäkillä. Oli parempi vain olla.

Lieden pieni digitaalinen kello näytti 18.58. Huoneiston ovi kolahti. Stina oli tuttuun tapaan jättänyt sen lukitsematta, jotta viisivuotias Linus voisi poiketa aina, kun halusi. Joinain iltoina poika tuli vain toivottamaan hyvää yötä. Askelien tassutus eteisen matolla tuntui sydäntä lämmittävän hienolta, samoin Stinan kaulaan kietoutuvat, auringossa

ruskettuneet ja lämpimät pikkukäsivarret, kun hän teki töitä keittiönpöydän ääressä. Alakerran pikkukaveri oli todella vienyt hänen sydämensä. Pojan äiti kyseli usein huolissaan: "Eihän Linus varmasti häiritse, kun hän on niin paljon sinun luonasi?" Stina vakuutti kerta toisensa jälkeen, ettei todellakaan. Samalla hän huomasi, miten helpottunut Linuksen yksinhuoltajaäiti oli, kun poika istui piirtelemässä yläkerran keittiössä. Äiti sai pieniä hengähdystaukoja, aikaa siivota tai vain lukea kirjaa. Sekin tuntui hyvältä.

Stina hypähti alas ikkunalaudalta, kiersi keittiönpöydän ja huudahti iloisesti: "Hei nappula, etkö ole liikkeellä vähän turhan myöhään tänään?" Sitten hän seisahtui äkisti.

Eteisen matolla ei seissytäkään Linus. Vaan kookas mies. Miehellä oli farkut ja t-paita sekä silmät, jotka eivät oikein katsoneet häntä. Katseessa oli jotain epämääräistä, harittavaa. Stina perääntyi askelen. Hän kuuli, kuinka hänen oma hengityksensä tiheni, sydän takoi kiivaasti.

"Olet väärässä asunnossa. Lähde pois", hän komensi.

Harittavaa katsetta seurasi hymy.

"Tottahan toki", mies vastasi virnistäen ja lisäsi: "Hei, Stina."

Stina henkäisi. *Mies tiesi hänen nimensä.*

"Kuka sinä olet?"

Ei vastausta. Vain sama hemmetin virnistys.

"Häivy", Stina tokaisi terävästi, niin lujaa kuin kykeni. Ääni ei kuitenkaan kuulostanut niin käskevältä kuin hän olisi halunnut. Se johtui siitä, että sydän oli nyt pompahtanut kurkkuun ja hiersi sitä hätäännyksestä. Tukki hengitystiet. Yrittäisikö hän paeta? Mitä mies tahtoi? Ajatukset olivat yhtä puuroa. Ja aivan kuin hänen äänensä olisi pannut mieheen liikettä.

Mies harppoi muutaman askelen eteenpäin. Seisahtui niin lähelle, että Stina tunsu oluenhuuruiset henkäykset kasvoillaan. Mies tarttui Stinan käsivarsiin ja tyrkkäsi hänet keittiönpöytää vasten. Stina jähmettyi kauttaaltaan. Hätävies-

tit sinkoilivat, mutta mikään ei mennyt perille asti. Silmissä vilisi. Yhtäkkiä keho ei kyennytäkään taistelemaan. Sormet raapivat sinistä, puuvillaista pöytäliinaa.

"Lopeta", suusta vain kuului.

"Hitto, miten hyvin sinä esität", mies sanoi ja painoi Stinaa tiukemmin keittiönpöytään. Matalalla roikkuva keittiönlamppu töytäisi Stinaa niskaan, ja mies tarttui hänen poninhäntäänsä toisella kädellään ja hamuili hänen rintojaan toisella. Stina tunsu lonkkaluutaan vasten, miten kiihottunut mies oli.

Mielessään hän kiljaisi täyttä kurkkua: "Lopeta!" Niin korvia huumaavasti, että kaikki muu kalpeni sen rinnalla. Mutta ääntäkään ei kuulunut.

Mies riuhtaisi Stinan vaaleanharmaat samettihousut alas. Mies ei lopettanut.

2

Yksikään tapaus ei ollut hämmentänyt avustavaa tutkinnanjohtajaa, Marika Karlssonia, niin kuin tämä. Juttu oli kuin palapeli, jonka palaset oli väännelty niin, etteivät ne sopineet yhteen. Hänen edessään pöydän toisella puolella istui punasilmäinen, selvästi krapulainen mies, joka kielsi rikoksen jyrkästi. Peter Svensson, 33. Monet asiat viittasivat siihen, että hän valehteli.

Hälytys oli tullut hätäkeskukseen edellisiltana kello 22.16. Nyt oli varhainen aamu, ja Marika oli kuunnellut nauhoitetun puhelun kaksi kertaa.

Kännykkänumerosta soittanut nainen oli ensin itkenyt niin vuolaasti, ettei ollut saanut sanaa suustaan. Sitten hän oli kuiskannut:

"Voitteko tulla tänne? Voitteko vain tulla tänne? Mies nukkuu. Minä olen kylpyhuoneessa. Luulen, että hän on yhä unessa. Olkaa kilttejä ja tulkaa äkkiä."

Päivystäjä oli kehottanut rauhallisesti naista kertomaan nimensä, osoitteensa ja ovikoodin ja saanutkin ne lopulta vaivansa palkaksi. Lisäksi hän oli yrittänyt selvittää, oliko hätänumeroon soittanut nainen loukkaantunut, muttei ollut saanut selkeää vastausta. Partioauto oli kuitenkin ollut vain muutaman minuutin päässä södermalmilaisesta osoitteesta, jossa Stina Larssoniksi esittäytynyt nainen asui.

"Stina, yritä vain hengitellä rauhallisesti ja kuuntele minun ääntäni. Poliisi ja ambulanssi ovat tulossa."

Tieto oli tuntunut rauhoittavan hätäntynyttä naista sen verran, että hän oli kyennyt kertomaan, mitä oli tapahtunut. Ääni tallenteella oli kuitenkin värissyt, ja aina välillä kertomus oli keskeytynyt itkukohtauksen otettua vällan.

"Mies vain saapasteli sisään. Repi vaatteet yltäni. Jälkeenpäin hän halusi jäädä tänne nukkumaan." Sitten kuului narahdus, kuin puhelimesta ollut nainen olisi raottanut kylpyhuoneen ovea varmistaakseen, että asunnossa oleva mies nukkui yhä. "Hän halusi, että makaisin hänen vieressään."

Puhe oli katkennut taas vaimeaan, kauhistuneeseen nyhkytykseen, mutta jatkunut sitten.

"Hän tiesi, kuka minä olin."

Marika Karlsson huokaisi. Rikosilmoituksesta kävi ilmi, että Peter Svensson oli kävellyt suoraan sisälle asianomistaja Stina Larssonin kotiin, koska ovi ei ollut ollut lukossa. Eikä mies ollut piitannut lähtökäskyistä, vaan hän oli kiskonut vaatteet naisen yltä ja vienyt raiskauksen loppuun keittiönpöydällä. Stina Larsson väitti, ettei ollut koskaan aikaisemmin nähnyt tai ollut edes tekemisissä kyseisen miehen kanssa ja että hän oli jähmettynyt pelosta. Hän ei ollut kyennyt panemaan vastaan. Raiskauksen jälkeen Peter Svensson oli halunnut nukkua Stina Larssonin kanssa tämän parisängyssä. Peloissaan asianomistaja oli tehnyt niin kuin mies oli halunnut, ja heti kun mies oli nukahdannut, Stina Larsson oli lukittautunut kylpyhuoneeseen ja soittanut hätänumeroon. Neljän poliisin ryhmä oli löytänyt syvässä unessa olleen Peter Svenssonin Stina Larssonin sängystä.

Stina Larsson oli tutkittu Söderin sairaalassa, ja tutkimus oli vahvistanut tapahtuneen sukupuoliyhdyntä. Löydöksinä oli ollut spermaa, pieniä repeämiä Stina Larssonin sukupuolielimissä ja ihokarva, joka ei ollut Stinan. Dna-testin tulos vahvistaisi tapahtuneen. Tähän asti palapelin palaset sopivat yhteen. Sitten kaikki sotkeentui.

Marikan edessä istuva punasilmäinen mies haroi ärtyneesti vaaleaa hiuspehkoaan, ääni oli kärkevä.

"Näethän itsekin! Saanko mennä nyt? Kaikki on pelkkää paskapuhetta!"

Mies työnsi automaattikahvia täynnä olevan paperimukin inhoten luotaan.

Marika Karlsson tarkasteli miestä tyynesti ja vilkaisi pikaisesti vieressään istuvaa työtoveriaan. Tutkinnanjohtajan katse kehotti häntä jatkamaan, ja niin hän teki.

"Et ihan vielä, Peter", hän vastasi. "Yritä rauhoittua ja kertoa, mitä tapahtui. Hiukan tarkemmin tällä kertaa."

Hänen edessään istuva mies nojautui kiivaasti eteenpäin ja sähköitti: "Menin sinne vain, koska hän pyysi minua! Tein juuri niin kuin hän pyysi!"

Miehen hengitys löyhähti ummehtuneelta, eiliseltä oluelta. Marika Karlssonin ilmekään ei värähtänyt. Hän nyökäytti vain päätään, jotta mies jatkaisi. Peter Svensson katseli molempia edessään istuvia poliiseja, hänen silmänsä kiilsivät hurjasti. Sitten hän kuitenkin puri hammasta ja näytti tyytyvän kohtaloonsa. Nopeasti ja huonosti peitelty raivo äänessään hän alkoi kertoa.

"Kyllä, hän kutsui minut luokseen. Hän sanoi, että minun piti tulla suoraan sisälle ja ottaa hänet rajusti, koska hän piti siitä. Ovi olisi auki. Sain osoitteen ja ovikoodin. Ja kännykkänumeron."

Marika Karlssonin silmät pyöristyivät hiukan.

"Soitit siis hänelle ennen kuin menit hänen luokseen?"

Peter Svensson kohautti hiukan olkapäitään.

"Soitin edellispäivänä. Hän kirjoitti minulle Tinderissä, että minun pitäisi soittaa. Hän vastaisi puhelimeen ja sanoisi vain nimensä. Sillä tavalla tietäisin, että numero oli oikea. Hän halusi, että tapaisimme ensimmäistä kertaa hänen keittiössään. Se olisi hemmetin kiihottavaa, hän kirjoitti."

"Mitä keittiössä sitten oli määrä tapahtua?"

"Minun piti mennä suoraan sisään, ja sitten me naisimme. Hän kertoi haaveilleensa siitä. Hän esittäisi yllättyvänsä ja tekisi hiukan vastarintaa, juuri sopivasti. Minun oli määrä mennä sinne seitsemän aikaan."

"Ja sinä siis menit?"

Peter Svenssonin kiukku laantui ensimmäistä kertaa hiukan. Hänen olkapäänsä laskeutuivat.

"Olin hiukan hermostunut. Siksi menin ensin Kvarneniin. Join kolme tai neljä olutta. Sitten lähdin Stinan luo. Bondegatan 12 C, kuten hän oli sanonut. Ovi ei ollut lukossa. Ja hän oli paikalla."

Marika Karlsson kumartui eteenpäin.

"Mutta entä jos hän olisi tullut katumapäälle? Mistä tiesit, ettei hän ollut muuttanut mieltään?"

Peter Svensson oli tarttunut paperimukin pieneen korvaan ja repi sitä kapeiksi suikaleiksi. Hän kohotti katseensa, ääni oli ärtynyt.

"Totta helvetissä halusin tietää, jos niin kävisi. Sain turvasanan. Hän sanoisi taistelukoira, jos hän ei haluaisi. Muuten minun piti vain jatkaa."

"Taistelukoira?" Marika Karlssonin työtoveri toisti. Sana näytti hätkäyttävän tutkinnanjohtajaa, joka oli ollut viimeisen puolituntisen vaiti. Aiemmin taaksepäin nojautunut ja kuuntelemaan keskittynyt rikostarkastaja Gunnar Larsson istui nyt tikkusuorana ja hänen katseensa oli tiukentunut. Marika antoi puheenvuoron työtoverilleen, koska tämän äkillinen reaktio kiinnosti häntä. Heidän edessään istuvalle miehelle esitetty kysymys oli terävä.

"Etkä havainnut mitään viitteitä siitä, ettei nainen olisi ollut juonessa mukana?"

Peter Svenssonin kasvot sulkeutuivat taas, ilme synkeni.

"Hän oli hiukan jäykkä. Hän kuvaili itseään hemmetin himokkaaksi mimmiksi, mutta minusta hän oli kyllä hermostunut tai jotain."

"Etkä siis kuullut turvasanaa missään vaiheessa?"

"En."

"Entä sitten?" Gunnar Larsson patisti.

"Olin vähän päissäni, mutta arvelin, että voisin hyvin nukkua hänen luonaan. Hän oli kyllä helkkarin kylmäkiskoinen, kun halusin halailla, mutta ajattelin, että se oli se ja sama. Ja sitten te tulitte. Olin juuri nukahtanut."

Peter Svenssonin kertomus olisi voinut olla täyttää potaskaa, Marika Karlsson ajatteli. Kömpelöähkö valhe syytteestä irti keplottelemiseksi raiskaajalta, joka oli käynyt käsiksi väijymäänsä naiseen. Alkusysäyksenä oli toiminut humalataila ja tarjoutunut tilaisuus, kun ovi ei ollut ollut lukossa. Ja nyt mies yritti vakuutella poliiseille naisen olleen juonessa mukana. Ongelmia oli vain yksi. Ja heillä oli se edessään, kirjallisena.

Deittisovellus Tinderissä, Stina Larssonin viesteissä, ohjeet oli annettu selvästi. Juuri niin kuin mies kertoi. Niissä oli myös monta viettelevää kuvaa Stinasta, muun muassa bikini-neissä aurinkoisella rannalla. Osoite, ovikoodi ja kännykkänumero – numero, johon miehen piti soittaa tarkistussoitto. Viesteissä oli kiihkeitä kuvauksia siitä, kuinka Stina haaveili Peterin tulevan asuntoonsa, suoraan sisälle, ja ottavan hänet rajusti. Lisäksi viesteissä kerrottiin turvasana. Taistelukoira. Sana, joka oli rohkaissut Peteriä lähtemään Bondegatanille, Stinan asuntoon, koska hän oli uskonut naisen haluavan hänet sinne. Ja nyt Peter Svenssonin kärsivällisyys oli selvästi lopussa.

"Näettehän te helveti itsekin. Kaikki on siinä." Peter osoitti pontevasti pöydällä heidän välissään olevaa kännykkää. "Joko voin lähteä?"

Asia ei kuitenkaan ollut niin yksinkertainen, sillä Marika Karlsson oli varma, että poliisin hälyttänyt nainen oli juuri raiskattu. Marikan kokemukset kertoivat sen. Se, mitä Stina Larssonin keittiössä ja sängyssä oli tapahtunut, oli tapahtunut vastoin Stinan tahtoa. Marikan Söderin sairaalaan viemä

vapiseva nainen oli ollut sokissa. Naisen kädet olivat olleet jääkylmät, silmät punaisiksi itkettyneet ja turvonneet. Ja katseesta oli paistanut silkka kauhu.

"Hetki vielä", Gunnar Larsson sanoi ja nousi. Sitten hän nyökkäsi Marikan mukaansa. Marika nousi hiukan ihmeissään. Peter Svensson kirosi kiukkuisesti, kun hänet jätettiin pieneen kuulusteluhuoneeseen, mutta hänen vastaväitteensä kaikuivat kuuroille korville. Oven sulkeutuessa heidän takanaan Gunnar veti Marikan muutaman askelen päähän käytävään. Sitten hän madalsi äänensä lähes kuiskaukseksi.

"Kesti hetken, ennen kuin hoksasin. Muistin itse asiassa vasta sitten, kun hän kertoi turvasanan."

Marika katsoi häntä kysyvästi. Gunnar jatkoi, nyt kiihkeästi.

"Taistelukoira. Oletko kuullut kahden kuukauden takaisesta tapauksesta Uppsalassa? Täsmälleen sama juttu. Tinder. Nainen, joka oli kertonut 22-vuotiaalle miehelle haluavansa leikkiä kuristusleikkejä ja tahtovansa, että häntä piiskataan ja pannaan sidottuna."

Marika irvisti Gunnarin sananvalinnalle, mutta nyökkäsi kehottaen miestä jatkamaan.

"Nainen oli kertonut miehelle turvasanan. Vahtikoira."

"Mitä tapahtui?"

"Nainen teki ilmoituksen pahoinpitelystä ja raiskauksesta. Juttu raukesi, koska siinä oli sana sanaa vastaan. Ja naisen Tinder-tili paljasti naisen. Viestit oli lähetetty hänen kännykästään."

Marika katsoi Gunnaria silmät pyöreinä. Hän kuiskasi kysymyksen toisensa perään, vaikka tiesi, ettei Gunnar osaisi vastata.

"Mistä hemmetistä oikein on kyse? Valehtelevatko naiset? Vai pitävätkö miehet yhtä? Olisin voinut lyödä vaikka kuukausipalkkani vetoa, ettei nainen näytellyt, kun haimme hänet."

Hän taputti Gunnarin käsivartta. "Meidän pitää ottaa selvää, onko 22-vuotiaalla uppsalalaismiehellä ja Peter Svenssonilla jokin yhteys."

Gunnar Larsson nyökkäsi, ja he lähtivät liikkeelle. Yö oli ollut pitkä. Ja aamusta tulisi näköjään vielä pitempi.

3

Oli kulunut viisi tuntia. Kuudes kupillinen automaattikahvia maistui suussa yhtä karvaalta kuin viideskin. Ensimmäisten hakujen perusteella 22-vuotiaalla uppsalalaismiehellä, Mikael Solersilla, ei tuntunut olevan mitään yhteyttä Peter Svenssoniin. Gunnar Larssonia ja Marika Karlssonia auttanut analyytikko veti vesiperän. Vaikka he kuinka kääntelivät ja vääntelivät, rikoksentekijöiksi ilmoitettujen miesten väliltä ei löytynyt minkäänlaista yhteyttä. Sama koski tapausten asianomistajia, uppsalalaista Katarina Karlströmiä ja tukholmalaista Stina Larssonia. Naisia, jotka olivat ilmoittaneet, että heidät oli raiskattu julmasti kotonaan. Heillä ei ollut mitään näkyvää yhteyttä eikä ainoatakaan yhteistä ystävää sosiaalisessa mediassa.

Tapaukset olivat kuitenkin niin samankaltaiset, että ne tuskin saattoivat olla sattumaa. Ensimmäiset sanat Tinderissä – molemmissa tapauksissa ensimmäinen yhteydenotto oli tullut naisilta – olivat samanlaisia. "Pidätkö kovista otteista, söpöläinen?" ja "Hei, söpöläinen, pidätkö rajuista otteista?" Sen jälkeen tapahtumat olivat edenneet samaa rataa niin Uppsalassa kuin Södermalmilla Tukholmassa. Kaikki tiedot oli annettu Tinderissä, ja ne olivat vahvistaneet vastaanottajan olevan tekemisissä oikean henkilön kanssa. Uppsalassa Mikael Solers oli saanut ovikoodin ja soittanut sitten ovikelloa. Peter Svenssonille taas oli kerrottu ennen hänen menoaan tukholmalaisten Stina Larssonin

luo, ettei ovi ollut lukossa. Sen jälkeen kaksi silminnähdän sokissa ollutta asianomistajaa oli tehnyt ilmoituksen raiskauksesta, ja ensimmäisessä tapauksessa ilmoitus oli tehty myös pahoinpitelystä. Kaksi ilmiannettua miestä, joilla oli selkeät todisteet suostumuksesta. Kirjallisina. Arvailut olivat täyttäneet hiostavan huoneen, jonka lämpötilan kirjoituspöydällä ollut tuuletin oli hädin tuskin pitänyt alle 25 asteessa. Seksiklubeja. Kostoksi tehtyjä ilmoituksia. Raiskausliigoja. Taitavia hakkereita.

Ensimmäinen rikosilmoitus ei ollut edennyt esitutkintaa pitemmälle. Toiselle näytti käyvän samoin, Gunnar Larsson ajatteli ja hieraisi huolestuneesti päälakeaan, jossa pakeneva hiusraja tuntui kohoavan päivä päiväältä ylemmäs.

"Minä luulen, että meidän pitää aloittaa jututtamalla ensimmäistä naista, Katarina Karlströmiä", hän sanoi ja maisteli kahvia, joka oli jo jäähtynyt. Hän pyöritteli mukia kädessään.

Hänen työtoverinsa nyökkäsi, otti olemassa olevat tiedot esiin ja teki laajan haun.

"Kaksikymmentäkahdeksanvuotias. Asuu Bolandsgatan 11 B:ssä Uppsalassa. Esikoulunopettaja."

Marika Karlsson klikkasi karttaikkunan auki ja kohotti kättään osoittaakseen kuvaa, mutta pysähtyi kesken kaiken.

"Mitä helvettiä?" hän tokaisi painokkaasti.

Gunnar Larsson rypisti otsaansa.

"Mitä nyt?"

Kun Marika Karlsson kääntyi työtuolillaan kollegansa puoleen, hän oli kalvennut hiukan rusketuksensa alla.

"Katarina Karlström on kuollut."

"Mitä sinä sanoit?" Gunnar Larsson ponnahti ylös tuolistaan niin rajusti, että kahvia roiskahti hänen vaaleansiniseen paidalleen. Hän nojautui lähemmäs Marikan tietokoneen näyttöä.

"Kolme päivää sitten. Hänet löydettiin kuolleen junan

raiteilta Uppsalan liepeiltä. Ei rikosepäilyä. Kaikki viittaa itsemurhaan."

"Jo nyt on perkele", Gunnar Larsson puuskahti ja katsoi Upsala Nya Tidningin nettisivulla olevaa pientä ilmoitusta.

Marika jatkoi hakua ja luki hiljaa itsekseen Uppsalan poliisin aineiston.

"Veturinkuljettaja kertoo nähneensä Katarina Karlströmin seisoneen yksin raiteilla ja odottaneen junaa. Hän ei ehtinyt jarruttaa ajoissa."

Gunnar istahti hitaasti takaisin tuoliinsa ja pyyhki hajamielisesti paidallaan olevaa kahvitahraa.

Juttu alkoi haiskahtaa. Se piti viedä yläkertaan.